



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/153/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

20/2019. (I. 24.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) I. r. panaszos és II. r. panaszos¹ meghatalmazott képviselőjeként az I. r. panaszos által 2018. április 28-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2019. január 24-én megtartott zárt ülésén – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – meghozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A panaszosoknak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

Az I. r. panaszos a vele és a II. r. panaszossal szemben 2018. április 22-én történt rendőri intézkedés (előállítás), rendőri intézkedés (azonosításra vonatkozó kötelezettség) elmulasztása, kényszerítő eszköz (testi kényszer, bilincs) alkalmazása, bántalmazás és a rendőri hangnem miatt 2018. április 28. napján, elektronikus úton terjesztette elő panaszukat, amit 2018. május 18-án, 24-én, illetve 2018. július 5-én, elektronikus úton kiegészítettek.

I.

1) A panaszbeadvány és annak kiegészítései szerint 2018. április 22-én a hajnali órákban közlekedtek a panaszosok személygépkocsival G* a D. Gy. úton, amikor is a postahivatal előtt (a II. r. panaszos házatól kb. 500 méterre) rutinellenőrzés alá vonta őket két rendőr. A rendőrök nem mutatkoztak be a panaszosoknak.

¹ Az Rtv. 93/A § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

A panaszosok a rendőri felszólításra átadták irataikat, majd a rendőrök arról kezdték kérdezni az I. r. panaszost, hogy „mit keres az ő városukban”, amikor budapesti lakos, aki erre azt válaszolta, hogy a közúton mindenki közlekedhet, lakóhelytől függetlenül. Az egyik rendőr erre azt válaszolta, hogy „akkor majd én megmutatom neked, te pesti köcsög”. Ezt követően pedig mindkét panaszost – előzetes figyelmeztetés nélkül – hátra helyzetben megbilincseltek, és térdre kényszerítették. Az I. r. panaszost ütni és rugdosni kezdték, ami miatt nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. A II. r. panaszos kérlelte a rendőröket, hogy ne verjék az I. r. panaszost, amire őt is ütni és pofozni kezdték.

Időközben a helyszínre érkezett egy másik szolgálati gépkocsi is, amiből négy rendőr szállt ki, akik szintén ütlegelték és rugdosták az I. r. panaszost a földön. Az ütlegelések miatt az I. r. panaszos szemüvege, karkötője, sapkája is leesett (azok összértéke 50.000 forint), amiket nem is engedtek felvenni neki a földről, hanem tovább rugdosták.

Betették a szolgálati gépkocsiba az I. r. panaszost és beszállították a G*-i Rendőrkapitányságra, amelynek folyosóján is folytatódott a bántalmazása. Az I. r. panaszos arra emlékszik az eseményekből, hogy hátra bilincselte kézzel feküdt a folyosón, majd megrázták, és levették a bilincset róla (ami előzőleg kb. két órán keresztül volt rajta), hogy vérvételre vigyék.

A II. r. panaszost a rendőrség épületének aulájában ültették le, és a szabadon bocsátása előtti 15-20 percig bilincsben volt. A rendőrök azt mondták, hogy „nem találják a kulcsot”, ezért nem került le róla hamarabb a bilincs.

Mindkét panaszost megvizsgálta orvos, a II. r. panaszos a fejét fájlalta, de orvosi igazolást nem kapott.

Az I. r. panaszos semmilyen dokumentumot nem kapott az előállításáról, és a vele történekről, míg a II. r. panaszos kapott egy igazolást.

Szabadon bocsátásukat követően a rendőrök „kirugdosták” a panaszosokat a rendőrségi épületből, miközben azt mondták: „Takarodjatok a picsába!”

Az I. r. panaszos másnap elment a kórházba, hogy látellelet vetessen a test szerte szerzett sérüléseiről. Nyakmervítőt kapott, amit 3 hétig kellett viselnie.

2) A panaszosok továbbították a Testület részére az I. r. panaszos orvosi vizsgálatáról készült vizsgálati lapot, az I. r. panaszossal szembeni szabálysértési eljárásban hozott, pénzbírságot kiszabó határozatot, valamint a II. r. panaszos vizsgálatáról készült ambuláns lapot.

a) A Sz. J. Kórház É* Kórházak Traumatológia szakambulancián a kezelő orvos által kiállított, járóbeteg vizsgálati lap panasz (előzmények) rovata azt tartalmazza, hogy az I. r. panaszos elmondása szerint 2018. április 22-én hajnali 2 órakor G* a posta előtt történt rendőri intézkedés közben – alkoholos befolyásoltság állapotában – bal arcfelére, bal mellkasfelére, dereka, jobb csuklója, mindkét könyöke és jobb térdre sérült, továbbá fáj a feje és szédül. Az aznapi és másnapi panaszai nem múltak, ezért ügyeleti időben, látellelet felvétel miatt ment az egészségügyi intézménybe. Az I. r. panaszos azóta alkoholt nem fogyasztott, illetve egyéb, tudatmódosító szer használatát tagadta.

Az egészségügyi dokumentum státusz rovata szerint a koponya alakilag ép, a fejbőrön duzzanat látható, hámsérülés nincs. A bal szem alatt és felett, a homlok, és a felső állcsont felett felületes pörkös horzsolás. Az arckoponyacsontokon egyéb törésre utaló jel nem tapintható. A fej természetes nyílásai szabadok. A nyaki-mellkasi átmenet nyomásra érzékeny, fájdalmas. A gerincoszlop melletti izomzat mérsékelten kötött. Nyaki gerincen fizikális vizsgálattal instabilitás, törés nincs; mozgásai szabadok, teljesek, fájdalomtalanok. A csigolyanyúlványok nem nyomás-érzékenyek. A bal háti oldalán a lapocka felett mérsékelt nyomásérzékenység. A mellkas statikája egyebekben megtartott; sem oldalirányú, sem nyílrányú összenyomásra nem érzékeny. Borda zöreje nem észlelhető, légzészavart nem jelez, nehézlégzés jelei nem észlelhetőek. A mellkasi gerincszakasz ütögetésre nem érzékeny. A keresztirányú gerinc distalis területén jelez érzékenységet, itt külsérelmi nyom nincs. A vesetáják szabadok. Hasa puha, betapintható; kóros rezisztencia, nyomásérzékenység, fájdalom, védekező izom-összehúzódás nincs. A törzs bőrén külsérelmi nyom nem látható. Mindkét könyök csúcson felületes, 2 cm-es zúzódásnyomok. A könyök mozgások szabadok, oldalazonosak, krepitáció, instabilitás nincs. A jobb csukló és kézhat felett mérsékelt 1 cm-es duzzanat, az ujjak mozgásai szabadok, a hüvelykujj, a mutató- és a középső ujj mérsékelten csökkent érzékenységgel. A csukló csatorna felett direkt sérülésre utaló jel nincs. A jobb térd laterális területén halvány, 4 cm-es elszíneződés, a térdkalács feletti területen 1 cm-es zúzódásnyom. A térd stabil, folyadékgyülem nem tapintható, koros mozgathatóság, a porclemezek felett nyomásérzékenység nincs. A végtagok egyebekben alakilag és funkcionálisan épek, azokon KÉM-zavar nem észlelhető. Egyéb sérülést, panaszt, fájdalmat nem jelez. Szív-légzőrendszeri szempontból stabil.

Röntgen, CT és ultrahang vizsgálatokat végeztek.

Diagnózis: „Cont. et abr. faciei ante dies II Cont. cubiti l.u. ante dies II Dist. colli ante dies II Cont. reg. lumb. ante dies II Cont. carpi d. ante dies II Cont. gén. l.d. ante dies II”, ami alapján azt javasolta az orvos, hogy az I. r. panaszos az otthonában pihenjen, 2-3 hétig kímélje magát a nagy fizikai terheléstől, puha nyaki rögzítőt viseljen 2-3 hétig, a sérült végtagokat polcolja, jegelje, fájdalomcsillapítót használjon. Továbbá, a jobb keze miatt ideggyógyászati szakrendelésen való megjelenést javasoltak.

b) A II. r. panaszost 2018. április 22-én 4 óra 14 perckor vizsgálták meg a dokumentum tanúsága szerint. Az ambuláns lap tartalmazza azt, hogy a rendőrség kérte a II. r. panaszos vizsgálatát. Hátán, dereka táján 20 cm-es karmolás nyom látható, a jobb kéz csuklóján fél cm-es, nem friss sérülés van.

A diagnózis szerint orvosi vizsgálatot végeztek (külön megnevezés nélkül) a II. r. panaszosnál, illetve vizsgálat, más gyanított erőszakos sérülés után.

c) A továbbított szabálysértési határozat tartalmát – amit az I. r. panaszos szintén sérelmesnek tart – a Testület az Állásfoglalás II. részénél ismerteti.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében további felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a

rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A rendőrségi iratokból megállapítható, hogy a panaszosokkal szemben a G* Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr-és Őrszolgálati Alosztály munkatársai intézkedtek: B.R. r. őrmester, P.A. r. zászlós, P.A. r. őrmester. A panaszosok előállításánál továbbá a G* Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának r. törzszászlós szolgálatirányító parancsnoka, az I* Rendőrőrs két r. őrmestere, és a V* Rendőrőrs r. őrmestere közreműködött.

2) Az I. r. panaszossal szemben foganatosított előállítás során keletkezett elsődleges iratok az alábbiak.

a) Az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint 2018. április 22-én 0 óra 50 perckor bejelentés érkezett a szolgálati telefonra, hogy a T* nevezetű szórakozóhelynél (G*) egy * színű Renault Twingo-val egy feltehetően ittas személy elindult. Az indulása során anyagi kárt okozott egy ott parkoló gépjárműben, és ezért rendőri intézkedést kérnek a helyszínre. A helyszínre indulva a rendőrök a Sz* úton lévő buszpályaudvarnál észlelték, hogy az említett gépjármű a T* irányából K* irányába közlekedik, nagy sebességgel. A rendőrök a gépkocsi után fordultak, a Sz* út – D. Gy. út kereszteződésében a szolgálati gépjármű fényjelzését bekapcsolták, és Preston hangszórón keresztül felszólították a gépjármű vezetőjét, hogy álljon félre. A vezető a felszólításnak nem tett eleget, és a D. Gy. útra kanyarodott. Ezt követően több alkalommal megismételték a felszólítást, aminek csak a D. Gy. út és K. L. utca kereszteződésében tett eleget a vezető. Ezek után a gépjármű bal ajtajához lépett az intézkedő r. őrmester, és azt látta, hogy azt az I. r. panaszos vezeti, a jobb oldali első ülésen pedig a II. r. panaszos ül.

A panaszosoknak a r. őrmester a napszaknak, nemnek megfelelően köszönt, majd felszólította az I. r. panaszost, hogy állítsa le a gépjárművet, majd tegye az indítókulcsot a műszerfalra, amely kérésnek eleget tett. Ezt követően mindkét személyt felszólította, hogy szálljanak ki a gépjárműből és álljanak a járdára, aminek szintén eleget tettek. Okmányaik átadására szólította fel a rendőr őket, ennek azonban már nem tettek eleget. Az intézkedés során mindkét személy ellenséges magatartást tanúsított, egymással kiabáltak, egymást szóban szidalmazták, ezért szétválasztották őket: a r. zászlós nővel és a másik r. őrmesterrel. A II. r. panaszos több alkalommal is ki akarta vonni magát az intézkedés alól, illetve több alkalommal sértegette az intézkedő rendőrt és társait, amit felszólításra sem fejezett be. Ezt az I. r. panaszos nehezményezte és a II. r. panaszos védelmére próbált kelni, oly módon, hogy támadó magatartást tanúsított és azt ordította, hogy „a kurva anyátokat, ti rohadt, geci rendőrök, nem hagyom, hogy a csajomat utasítgassátok!” Ekkor mindkét r. őrmestert arrébb akarta lökni és a II. r. panaszossal a helyszínről távozni akartak, amit testi kényszerrel megakadályoztak, majd bilincs alkalmazásával az intézkedéssel szembeni ellenszegülését megtörték. Ezt látva a II. r. panaszos az I. r. panaszos védelmére akart kelni, amit a r. zászlós nő megakadályozott testi kényszer alkalmazásával, majd vele szemben is bilincset alkalmaztak.

A r. őrmester a történeteket jelentette a Tevékenységirányítási Központ (a továbbiakban: TIK) ügyeletvezetője felé, aki azonnal további egységeket küldött a helyszínre az intézkedés biztonságos lefolytatása érdekében. A helyszínre érkezett 3 tagállomás (M. 6382, Á. 604, Ó.

6322), akiket a történekről tájékoztattak a rendőrök. *A. 604-es* tagállomás utasítására mindkét személyt előállították a G* Rendőrkapitányságra további intézkedések megtétele céljából.

A r. őrmester a jelentésben megjegyezte, hogy az intézkedés során az I. r. panaszos bal arcán és annak környékén, illetve csuklóin hámsérülés keletkezett, amelyekről az orvosi ügyeleten látelleletet készítettek.

Tekintettel arra, hogy az I. r. panaszos a helyszínen, valamint a rendőrkapitányságon sem tudta megfújni a légalkohol-mérő készüléket, ezért vele szemben vérvételt, továbbá Insta-view drog gyorstesztet alkalmaztak, utóbbi BZD-re pozitív értéket mutatott.

A jelentés szerint 2018. április 22-én 1 órakor a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdése alapján az I. r. panaszost igazoltatták, a 33. § (2) bekezdés b) és c) pontja alapján (bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy, illetve vérvétel, mintavétel elvégzéséhez szükséges előállítás) előállították. Az I. r. panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert, 48. §-ának d) pontja (ellenszegülés megtörése érdekében) bilincset alkalmaztak, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. §-ának (4) bekezdés b) pontja szerint, a kezek hátra bilincselésével. A bilincselés 1 óra 10 perctől 1 óra 40 percig tartott. A kényszerítő eszközök alkalmazására figyelmeztetés történt.

A rendőri intézkedés során anyagi kár nem keletkezett. Sérülés (hámsérülés, könnyű fokú) keletkezett, az orvosi ellátásáról intézkedtek a rendőrök. Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése alapján az I. r. panaszos hozzátartozója kiértesítését nem kérte.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták.

Az előállítás oka 2018. április 22-én 4 óra 30 perckor megszűnt, ekkor az I. r. panaszos szabadon bocsátása megtörtént.

b) Az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az I. r. panaszos igazoltatása, előállítása jogszerű, szakszerű, a testi kényszer és a bilincs alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

c) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint – amely egyebek mellett a Testület elérhetőségét és a panasz benyújtásának határidejére vonatkozó tájékoztatót is tartalmazza – az I. r. panaszossal szemben az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján személyi szabadságot korlátozó intézkedést fogatosítottak a G*i Rendőrkapitányság épületében. Kezdeté 2018. április 22. 1 óra, vége 4 óra 30 perc. Az I. r. panaszosnak a személyi szabadság korlátozása időtartama alatt sérülése nem keletkezett, panasszal nem élt. Az igazolás egy példányának átvételét az I. r. panaszos aláírásával elismerte.

d) A „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentum – aminek egy példányának átvételét az I. r. panaszos aláírásával tanúsította – azt tartalmazza, hogy az I. r. panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatót az Rtv. 92-93. §-ai alapján megkapta, a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel, kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal nem élt, az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról,

annak várható időtartamáról a tájékoztatást szóban megkapta, az igazolást átvette. Továbbá élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, sérülése az intézkedés során keletkezett, orvosi ellátásban részesült.

e) A „Nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos adatokról” elnevezésű nyomtatvány szerint a rendőri intézkedés 2018. április 22-én 1 órakor kezdődött, majd 1 óra 40 perckor érkezett a rendőrségi objektumba az I. r. panaszos. Az előállítás oka az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) és c) pontja. Az előállító helyiségben történő elhelyezés időpontja olvashatatlan. A ruházatátvizsgálás megtörtént, az I. r. panaszos nem hivatkozott sérülésre, egészségügyi panaszra, orvosi ellátást igényel, gyógyszert nem kell szednie. Látható sérülése van, rendőri bántalmazást nem panaszolt. Az I. r. panaszos ittas, bódult, agresszív, de nem önveszélyes állapotban volt a nyomtatvány szerint.

3) A II. r. panaszossal szemben fogatosított előállítás során keletkezett elsődleges iratok az alábbiak.

a) Az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint 2018. április 22-én 0 óra 50 perckor segélykérés érkezett a szolgálati telefonra: a T* nevezetű szórakozóhely alkalmazottja elmondta, hogy egy férfi és egy nő beültek egy Renault Twingo személygépkocsiba erősen ittas állapotban. A férfi vezetett, nagy gázzal indult, ezért nekiütköztek egy szabályosan várakozó gépjárműnek, majd elhajtott a helyszínről. A II. r. panaszos a jármű első ülésén utasként foglalt helyet, az intézkedés során kiszállították a járműből. A II. r. panaszos megpróbálta az intézkedést akadályozni, illetve nem tett eleget a rendőri felszólításnak, hogy hagyja abba a szabálysértés folytatását, ezért előállították a G*i Rendőrkapitányságra. Annak során vele szemben testi kényszert és bilincset kellett alkalmazni, mivel megpróbálta megakadályozni a vele együtt utazó, gépjárművet vezető I. r. panaszos előállítását (annak ittas vezetése, illetve ittas állapotban való közúti közlekedési baleset okozása miatt). A II. r. panaszos a rendőri intézkedés során végig kiabált, szitkozódott. Vizeletmintát vettek, ami BZD-re pozitív eredményt mutatott. A G*i Rendőrkapitányságról átkísérték az orvosi ügyeletre, mivel a bilincselés mindkét csuklóján hámsérülést okozott.

A jelentés szerint 2018. április 22-én 1 órakor az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján a II. r. panaszost igazoltatták, a 33. § (2) bekezdés a) pontja, és f) pontjának I. fordulata alapján (magát hitelt érdemlően igazolni képtelen személy, illetve szabálysértést a felszólítás ellenére folytató személy) előállították. A II. r. panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszert, 48. §-ának b) és d) pontja (támadás megakadályozása, és ellenszegülés megtörése érdekében) bilincset alkalmaztak, a Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (4) bekezdés b) pontja szerint, a kezek hátra bilincselésével. A bilincselés 1 órától 3 óráig tartott. A kényszerítő eszközök alkalmazására figyelmeztetés történt.

A rendőri intézkedés során anyagi kár nem keletkezett. Sérülés (hámsérülés, könnyű fokú) keletkezett, elsősegélyben részesítették. Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése alapján a II. r. panaszos hozzátartozója kiértesítését nem kérte, az élettársával voltak együtt.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót és az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták.

Az előállítás oka 2018. április 22-én 4 óra 14 perckor megszűnt, ekkor a II. r. panaszos szabadon bocsátása megtörtént. A II. r. panaszos ellen az általa elkövetett cselekmény miatt szabálysértési feljelentést tettek a rendőrök.

b) Az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a II. r. panaszos igazoltatása, előállítása jogszerű, szakszerű, a testi kényszer és a bilincs alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

c) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint – amely egyebek mellett a Testület elérhetőségét és a panasz benyújtásának határidejére vonatkozó tájékoztatást is tartalmazza – a II. r. panaszossal szemben az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján személyi szabadságot korlátozó intézkedést fogatosítottak a G**i* Rendőrkapitányság épületében. Kezdetre 2018. április 22. 1 óra, vége 4 óra 14 perc. A II. r. panaszosnak a személyi szabadság korlátozása időtartama alatt sérülése keletkezett, panasszal nem élt. A II. r. panaszos kézzel ráírta a dokumentumra, miszerint „jelenleg nincs panaszom, de holnap lesz”. Az igazolás egy példányának átvételét a II. r. panaszos aláírásával elismerte. A Testület ehelyütt megjegyzi, hogy az I. r. panaszos vonatkozásában két igazolást állított ki, amelynek másolatát továbbította (a fogvatartásért felelős személy aláírása nem egyezik meg, a hivatalos pecsét nem azonos helyen van, illetve az I. r. panaszos nem azonos formában írta azokat alá).

d) A „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentum – aminek egy példányának átvételét a II. r. panaszos aláírásával tanúsította – azt tartalmazza, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92-93. §-ai alapján megkapta, a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel, kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal nem élt, az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást szóban megkapta, az igazolást átvette. Továbbá élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, sérülése az intézkedés során keletkezett, orvosi ellátásban részesült.

e) A „Nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos adatokról” elnevezésű nyomtatvány szerint a rendőri intézkedés 2018. április 22-én 1 órakor kezdődött, majd 1 óra 25 perckor érkezett a rendőrségi objektumba a II. r. panaszos. Az előállítás oka az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontja. Az előállító helyiségben nem lett elhelyezve a II. r. panaszos. A II. r. panaszos ruházatátvizsgálása nem történt meg. Nem hivatkozott sérülésre, egészségügyi panaszra, orvosi ellátást nem igényel, gyógyszert nem kell szednie. Látható sérülése nincs, rendőri bántalmazást nem panaszolt. A II. r. panaszos ittas, bódult, agresszív, de nem önveszélyes állapotban volt a nyomtatvány szerint.

4) Az I. r. panaszos vonatkozásában megküldött mintavételi jegyzőkönyvek az alábbi adatokat tartalmazzák.

a) A vér mintavételi jegyzőkönyv tartalmazza azt, hogy az I. r. panaszossal szemben a mintavételt szükségessé tevő cselekmény az ittas járművezetés volt, időpontja 2018. április 22. 1 óra. Alkoholszondát, illetve tesztet nem alkalmaztak. A nyilatkozati rész szerint az I. r. panaszos utoljára április 21-én 20 órakor fogyasztott 1 dl tömény italt, az ezt megelőző szeszesital fogyasztás időpontja 2018. április 14. volt. Az I. r. panaszos alkoholon kívül április 21-én 18 órakor 1 db Xanax-ot vett be, ugyanabban az időpontban étkezett utoljára.

A vérvétel időpontja 2018. április 22. 3 óra 45 perc volt. Klinikai tünetek között szerepel az, hogy az I. r. panaszos leheletének alkoholszaga nincs, a pupillák jól reagálnak fényre, nystagmus negatív, ujj-orr próba negatív, romberg-tünet bizonytalan, beszédje jól tagolt, a cselekményre való emlékezése megtartott, térben és időben tájékozott, magatartása ingerlékeny.

A kábítószer vizelet gyorseszteszt (instant-view) metamfetaminra pozitív eredményt mutatott.

b) A vizelet mintavételi jegyzőkönyv az Állásfoglalás II. rész 4) a) pontjában ismertetett dokumentumban foglaltakhoz képest többlet adatot nem tartalmaz.

5) Az ambuláns lap szerint az I. r. panaszos vizsgálatát a rendőrség kérte, 2018. április 22-én 3 óra 35 perckor. Az első vérvétel időpontja 3 óra 45 perc, a második vérvétel időpontja 3 óra 55 perc, a harmadiké 4 óra 5 perc.

Bal szeme alatt orrától kb. 5 cm-re 1,5 cm véraláfutás, a bal szemöldöke felett 3 cm-es horzsolás, és véraláfutás, míg a jobb csuklón 2 cm piros bőrelváltozás, bal csuklóján a kisujj feletti részen 1 cm véraláfutás, a bal kéz kisujj második ujjpercnél lencsényi bőrhoány látható.

Az orvosi dokumentumot az I. r. panaszos is aláírta.

5) A rendőrség továbbította a Testületnek az I. r. panaszos vonatkozásában keletkezett bűnügyi iratokat is.

a) A G*i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály panaszosokkal szemben intézkedő r. őrmestere büntető feljelentést tett az I. r. panaszossal szemben.

A dokumentum szerint mindkét panaszos szemmel láthatóan erősen ittas, viselkedésük rendkívül ellenséges volt. Amikor felszólították a II. r. panaszost, hogy fejezze be ellenséges magatartását akkor az I. r. panaszos a védelmére kelt oly módon, hogy támadó magatartást tanúsított: Ekkor a rendőrök az I. r. panaszost testi kényszerrel földre kényszerítették, és megbilincseltek az ellenszegülés megtörése végett. A II. r. panaszos ekkor az I. r. panaszos védelmére kelt, ezért vele szemben is testi kényszert, majd bilincset alkalmaztak. Mindkettőjüket előállították – további intézkedés végett – a G*i Rendőrkapitányságra. Az I. r. panaszossal szemben mintavételt alkalmaztak, mivel szemmel láthatóan erősen ittas állapotban vezette a gépjárművet, de a helyszínen nem volt hajlandó megfűjni az alkoholtesztet. Az Instant-View drogueszt alkalmazása BZD-re pozitív lett, továbbá tőle háromszor vért vettek.

A rendőrök az I. r. panaszossal közölték, hogy az általa elkövetett bűncselekmény miatt a vezetői engedélyét bevonják, vele szemben büntető feljelentést tesznek, amit tudomásul vett.

b) Az I. r. panaszossal szemben 2018. április 22-én a G*i Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya nyomozást rendelt el a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 237. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő járművezetés bódult állapotban vétségének megalapozott gyanúja miatt.

c) A G*i Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya a büntető ügyben szakértőt rendelt ki az I. r. panaszos véralkoholszintjének meghatározása, illetve vérének toxikológiai vizsgálata céljából.

Az igazságügyi vegyészszakértői véleménye szerint a vizsgálatra érkezett vérsavó etilalkohol-koncentrációja 2,63 g/l (ezrelék), a vérsavó/vérminta korrekciós faktorának figyelembe vételével, a vérvételi időpontra vonatkozó etilalkohol- koncentráció 2,19 g/l (ezrelék), illetve a vizsgálatra érkezett vizeletminta etilalkohol-koncentrációja 3,15 g/l (ezrelék) volt.

6) A Testület felvilágosítás-kérése alapján az intézkedő rendőrök kiegészítő jelentést készítettek.

a) A panaszosokkal szembeni rendőri intézkedést vezető r. őrmester nyilatkozata az elsődleges jelentéshez képest az alábbi többletinformációt tartalmazza.

Miután a rendőr kiszállt a szolgálati gépkocsiból, majd a napszaknak, nemnek megfelelően köszönt, közölte az intézkedés tényét és célját, továbbá nevét, rendfokozatát, szolgálati helyét, majd személyi és menetokmányainak átadására, valamint a gépjármű leállítására szólította fel a panaszosokat, aminek eleget tettek. Az adatokat a r. zászlós nő szolgálati mobiltelefonon keresztül priorálta, amelynek során megállapították, hogy a személyek, és a gépjármű a körzésben nem szerepelnek. A gépjárműből való kiszállásukat követően a rendőr kérdőre vonta őket, hogy tartózkodtak-e a T* nevezetű szórakozóhelyen, amelyre nem adtak választ, csak egymást kezdték el trágár szavakkal illetni. Az I. r. panaszos azt mondta: „A kurva anyádért hívtál le erre a geci G*re? Most nézd meg, itt fognak engem basztatni ezek az Orbán kutyák!” Ezek után a rendőr felszólította az I. r. panaszost, hogy moderálja magát és ne kiabáljon, mert a környéken élők nyugalma ez zavarja, aki azonban azt a választ adta, hogy „majd jól meg baszom a szátokat és akkor majd ugathattok!” Ekkor már a II. r. panaszos is trágár szavakkal kezdte el illetni a rendőröket. A panaszosokat egymástól elkülönítették, tekintettel arra, hogy láthatóan mindkét személy ittas állapotban volt és agresszív magatartást tanúsítottak. A rendőrnő a II. r. panaszossal szemben, a r. őrmester az I. r. panaszossal szemben folytatta az intézkedést, a másik r. őrmester pedig a két személy között helyezkedett el. A kiabálást továbbra sem fejezték be, amikor is az intézkedés helyszíne fölötti egyik ablakból egy középkorú férfi kiabált ki az intézkedés alá vontaknak, hogy fejezzék már be a kiabálást.

Az erősen ittas állapotára, idegességére, támadó magatartására való tekintettel a r. őrmester az I. r. panaszost felszólította, hogy üljön le a falhoz, aminek eleget tett. Ezt követően kérdőre vonta, hogy hol lakik, amelyre azt a választ adta, hogy „Pesten, te vidéki paraszt és velem jobb, ha nem szarozol, mert elintézek hamar a kapcsolataim által!” Ekkor a rendőr ismét felszólította, hogy fejezze be ezt a viselkedését, és normálisan válaszoljon, amire azt mondta, hogy „Az Unixnál vagyok sofőr, az én jogsimat nem veszed el! Az a kurva vezetett, nem én! Nem fogom elveszíteni a munkámat miattad, mert te itt rendőröset játszol! Találkoztam én már keményebb fiúkkal is, mert 7 évig a börtönben voltam!” Ekkor a II. r. panaszos elmondta, hogy valóban ő vezetett és a rendőrök rosszul látták, hogy az I. r. panaszos vezetett. Ezt követően a rendőrök tájékoztatták őket, hogy egyértelműen látták, ki vezette a járművet, amire a II. r. panaszos kiabálni kezdett, és a másik r. őrmester hátára akart ugorni, amit a r. zászlós nő úgy akadályozott meg, hogy a II. r. panaszost a vállainál fogva visszahúzta, azonban – az alkoholos befolyásoltsága miatt – a rendőrnő lábához esett, ahol kapálózni kezdett, több alkalommal megpróbálta megrúgni őt. A rendőrnő segítségére sietett a másik r.

őrmester, akinek segítségével sikerült a II. r. panaszos kezeit hátsó helyzetben megbilincselni. Ekkor a II. r. panaszos kiabálni kezdett az I. r. panaszosnak, hogy segítsen neki, mert „ezek meg akarnak verni”. Erre az I. r. panaszos felkelt és megpróbált a r. őrmesteren keresztül átjutni a II. r. panaszoshoz, miközben azt kiabálta, hogy „most szét lesztek baszva!”

A r. őrmester felszólította az I. r. panaszost, hogy támadó magatartását fejezze be és legyen együttműködő, aminek nem tett eleget, ezért jobb karját a rendőr megragadta és megkísérelt hátsó karfeszítést alkalmazni, ami azonban nem sikerült. Ekkor jobb karjánál fogva hátra húzta az I. r. panaszost, majd a másik r. őrmester segítségét kérte, akivel az agresszív, támadó magatartású panaszost testi kényszerrel a földre vitték, majd kezeit hátsó helyzetben megbilincselték.

Az intézkedés sikeres befejezéséhez a rendőrnő a TIK ügyeletvezetőjén keresztül erősítést kért, tekintettel arra, hogy a panaszosok továbbra is ellenszegültek a rendőri intézkedésnek. A TIK ügyeletvezetője a helyszínre indított három tagállomást.

A r. őrmester a panaszosokkal közölte, hogy előállítják őket a G*i Rendőrkapitányságra, amit tudomásul vettek. Az I. r. panaszos ezt követően közölte: ha ennek vége, az intézkedést megpanaszolja, amire a rendőr elmondta, hogy jogában áll és az előállítást követően tájékoztatást fognak adni annak lehetőségeiről. Ezek után az I. r. panaszos ruházatából kiesett tárgyakat a gépjárművébe helyezték, majd jelenlétében azt lezárták.

A G*i Rendőrkapitányság előállító helyiségei előtti folyosóra beérkezve a rendőr észlelte, hogy az I. r. panaszos arcán, illetve karján hámsérülések vannak, azok létezéséről tájékoztatta őt. Arra a kérdésre, hogy rosszul érzi-e magát, illetve mentőt hívjon-e neki, nemleges választ adott. Az I. r. panaszos a folyosón továbbra is trágár szavakkal illette a rendőröket, valamint többször hangoztatta, hogy az intézkedés miatt nagyon rosszul fognak járni. Ezt követően a rendőr az I. r. panaszostól vizelet mintát vett, majd Insta-view drog gyorstesztet alkalmazott vele szemben, ami pozitív eredményt mutatott, ezért – okmánybevonón keresztül – bevonta vezetői engedélyét a bódult állapotban történt vezetés miatt. A r. őrmester ezt követően a leíró helyiségbe ment, ahol elkezdte megírni a személyi szabadságot korlátozásával kapcsolatos dokumentumokat, amiben feltüntette az I. r. panaszosnak a rendőri intézkedés során keletkezett sérüléseit, illetve, hogy azokat a későbbiekben orvosi ellátásban részesíti. Ezek után az I. r. panaszossal ismertette a személyi szabadságot korlátozó intézkedésről készült iratot, amit aláírt, majd orvosi ellátás céljából átszállította a G*i orvosi ügyeletre, ahol láttelelet készült a sérüléseiről, illetve vérvételt foganatosítottak, hogy a későbbiekben megállapítható legyen: járművezetés közben az I. r. panaszos alkohol befolyásoltság alatt állt-e. Ezt követően az orvosi ügyeleten átadták az I. r. panaszosnak az igazolást, a panasztételi jogairól szóló iratot, az orvosi láttelelet egy példányát, majd szabadon bocsátották.

A r. őrmester megjegyezte, hogy a panaszosok magatartása a teljes intézkedés alatt támadó volt, illetve a kényszerítő eszközök alkalmazásakor az arra szóló felszólítás elmaradt, tekintettel arra, hogy az azzal járó késedelem az intézkedés eredményességét, biztonságos lefolytatását, illetve a rendőrök testi épségét veszélyeztette volna.

b) A panaszosokkal szemben intézkedő r. zászlós nő jelentése az alábbi információkat tartalmazza.

Az intézkedés során többször közölték a panaszosokkal annak okát, valamint menetét is. Mivel mindketten el akarták hagyni a rendőri intézkedés helyét, valamint ki akarták vonni magukat az intézkedés alól, ezért velük szemben először törvényes rendőri felszólítás történt, majd testi kényszert, végül hátra helyzetben bilincset alkalmaztak. Az I. r. panaszos esetében az ellenszegülés megtörése, illetve támadása megakadályozása érdekében alkalmazták a bilincset, míg a II. r. panaszos esetében az intézkedés akadályozása, illetve támadásának megakadályozása végett. Az I. r. panaszos esetében a bilincselést megelőzte a testi kényszer, illetve a II. r. panaszos esetében is megelőzte, mivel először el kellett távolítani az I. r. panaszos intézkedése közeléből.

Mindkét panaszos esetében „a kellő ideig tartott a bilincselés, a rendőrség épületében addig, amíg olyan állapotba nem kerültek, hogy együttműködők voltak”, illetve az arányosság elvét betartották. A rendőri intézkedés során a helyszínen, és a rendőrségi épületben nem bántalmazták a panaszosokat.

A r. zászlós nő jelentésében megjegyezte, hogy a helyszínen két kívülről tanú is volt, akik lakásuk ablakából figyelték a rendőri intézkedést, illetve sérelmezték a hangzavart, illetve, hogy a panaszosok milyen hangnemben beszéltek az intézkedés során.

c) A rendőri intézkedésnél közreműködő másik r. őrmester kiegészítő jelentése lényegét tekintve megegyezik a r. zászlós nő jelentésében [Állásfoglalás II. rész 6) b) pont] foglaltakkal, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekintett.

d) A helyszínen utóbb megjelent, a G*-i Rendőrkapitányság r. törzszászlós szolgálatparancsnokának jelentése az alábbiakat tartalmazza. Mindkét panaszos agresszíven viselkedett, a rendőröket folyamatosan szidták, fenyegették.

A panaszosok előállításának időtartama alatt foganatosított cselekményeket illetően a r. törzszászlós úgy nyilatkozott, hogy 1 órakor vonták intézkedés alá a panaszosokat, 1 óra 10 perctől folytatták le a baleseti szemlét, 1 óra 20 perckor szállították be a II. r. panaszost a G*-i Rendőrkapitányságra, 1 óra 40 perckor pedig az I. r. panaszost. 1 óra 40 perctől 4 óra 30 percig az előállításhoz szükséges papírmunkát végezték, illetve az I. r. panaszost átszállították mintavételre, az orvosi ügyeletre.

A kényszerítő eszköz alkalmazásának ténybeli indoka a panaszosok agresszív magatartása, illetve az ittasságból és kábítószer fogyasztásából kifolyólag kiszámíthatatlan viselkedése volt. Az I. r. panaszos 40 percig, a II. r. panaszos 2 órán át volt megbilincselte állapotban. Az arányosság elvét a rendőrök figyelembe vették a kényszerítő eszköz alkalmazása során, amely sérülést nem okozott. A rendőr nem volt tanúja rendőri bántalmazásnak.

e) A V*-i Rendőrőrs r. őrmesterének jelentésében úgy nyilatkozott, hogy 2018. április 22-én gépkocsizó járőrszolgálatára teljesítése közben a TIK utasítására jelent meg a helyszínen, mivel a korábbi rádióforgalmazásból tudta, hogy a T* klubnál parkoló gépjárműnek nekiment egy Renault Twingo, majd elhajtott a helyszínről.

Az említett gépjárművet intézkedés alá vonták, viszont mivel a gépjárműben lévő személyek erősen agresszívek voltak, ezért az intézkedő rendőrök erősítést kértek a helyszínre. A helyszínre érve a rendőr azt látta, hogy a panaszosok az út melletti járdán tartózkodtak

megbilincselve, és láthatóan erősen ittas állapotban. A panaszosok sérelmezték a rendőri intézkedést, folyamatosan kiabáltak, szidalmazták a helyszínen lévő rendőröket, továbbá nem tettek eleget a rendőri felszólításoknak, és az intézkedés alól folyamatosan megpróbálták kivonni magukat. A panaszosok folyamatosan agresszív magatartást tanúsítottak, a velük szemben intézkedő tagállomás folyamatosan higgadt módon, emberi hangnemben kommunikált, mialatt a rendőr a helyszínen tartózkodott, továbbá az intézkedéssel kapcsolatos információkat, annak okát, előállításuk célját is közölték.

f) Az I*-i Rendőrőrs két rendőre is megjelent utóbb a panaszolt rendőri intézkedés helyszínén.

Az egyik r. őrmester jelentésében előadta, hogy 2018. április 22-én 1 óra körül gyalogosan járőrözött a másik r. őrmesterrel I*-en, amikor arra lettek figyelmesek, hogy a r. zászlós nő ijedt hangon szólt bele a rádióba, hogy erősítést kér, mert az intézkedés alá vontak ki akarják magukat vonni az alól, támadólag lépnek fel a rendőrökkel szemben. A háttérben hangos ordibálás hallatszódot.

Ekkor a rendőr azonnal válaszolt a rádióforgalmazásra, hogy azonnal indulnak G*re. Kérkezésükkor azt tapasztalták, hogy több egység is a helyszínen van már, köztük a G*i Rendőrkapitányság szolgálatparancsnoka is.

A járdán törökülésben hátrabilincsel kézzel ült az I. r. panaszos, aki trágár szavakat kiabált („Faszszopó kutya rendőrök, Fidesz bérencek, kurva anyátokat, megdöglötök mind!”), közben a földről folyamatosan fel akart állni, és azt is kiabálta, hogy engedjék el, ehhez nincs joguk a rendőröknek. A r. őrmester a II. r. panaszost kint a helyszínen nem látta, csak a rendőrkapitányságon találkozott vele. A helyszínen intézkedő két r. őrmesterrel előállította az I. r. panaszost a G*i Rendőrkapitányságra mintavétel céljából, míg társa a helyszínen maradt. Amíg a rendőrségre tartottak, az I. r. panaszos folyamatosan fenyegetőzött, hogy a rendőröknek „ez az utolsó napjuk, ki fogja őket rúgani”.

A G*i Rendőrkapitányságra érve az I. r. panaszost a szolgálatparancsoki folyosóra kísérték, leültették egy székre. Az ott tartózkodó r. törzsőrmestert kezdte szidalmazni, kinézetét gúnyolta, Fidesz bérencnek nevezte, és édesanyját szidalmazta. Pár perc elteltével a székről felállt, és közölte, hogy megunta, hazamegy, nem marad tovább. Ezért jobb karját megfogva az egyik rendőr visszaültette a székre, és felszólította, hogy legyen együttműködő. Az I. r. panaszos azonban folytatta a fenyegetőzést, szidalmazást. Mivel magatartása agresszív, támadó jellegű volt, egyáltalán nem volt együttműködő, a bilincset nem vették le róla, mert támadásától lehetett tartani. 15-20 perc elteltével megnyugodott, elnézést kért viselkedéséért, és mondta, hogy a mellékhelyiségbe szeretne menni. Az egyik rendőr eltávolította a kezéről a bilincset, és a mellékhelyiségbe kísérte. Mivel a továbbiakban az I. r. panaszos együttműködő volt, a bilincset nem helyezték vissza. Ezen idő alatt a r. őrmester társa és egy másik rendőr beérkezett a II. r. panaszossal a Rendőrkapitányságra, aki szintén szidalmazta a rendőröket.

A r. őrmester látélet vétel céljából átvitte a II. r. panaszost járőrtársával a G*i orvosi ügyeletre, ahol a vizsgálat megállapította, hogy nem történt rendőri bántalmazás, a II. r. panaszoson az alkalmazott testi kényszer okozta felületi hámsérülések voltak.

A vizsgálatot követően a II. r. panaszost a r. őrmester az orvosi ügyeletről szabadította, aki az előállítás tartamáról készült igazolást, illetve az orvosi ügyeleten készült ambuláns lapot átvette. A rendőr jelenléte alatt rendőri bántalmazás nem történt.

g) Az I*-i Rendőrőrs másik r. őrmesterének jelentése lényegét tekintve megegyezik az I*-i Rendőrőrs másik rendőrének jelentésében [Állásfoglalás II. rész 6) f) pont] foglaltakkal, mindössze annyi többlet információt tartalmaz, hogy a II. r. panaszost a G*i Rendőrkapitányság épületének aulájában ültették le, ahol a rendőr őrizte, míg az I. r. panaszost a szolgálatparancsnoki folyosóra kísérték. A II. r. panaszossal szemben egészen addig alkalmazott bilincset, míg magatartása együttműködővé vált, mivel a Rendőrkapitányságra érkezést követő néhány percen belül végig szidalmazta a rendőrt. Ezt követően, ahogy láthatóan ürült szervezetéből a jelentős mennyiségű alkohol, együttműködő magatartást tanúsított. Többször kért vizet, amely kérésnek a rendőr mindig eleget tett, illetve kérte, hogy elmehessen a mosdóba, ezért egy rendőrnő elkísérte. Ezt követően – a rendőr emlékezete szerint – már nem került vissza a bilincs a II. r. panaszos kezére.

Eközben a szolgálatparancsnoki folyosóról egyértelműen lehallatszódt az épület aulájába, hogy az I. r. panaszos „nem működik együtt az őt körülvevő” rendőrökkel. A rendőr jelenléte alatt rendőri bántalmazás nem történt.

7) A G*i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztályának fegyveres biztonsági őre a kérdéses napon objektum őri szolgálatot látott el a főbejárat kapusfülkéjében.

Feljegyzése szerint éjfél után egy nőt és egy férfit (a II. és az I. r. panaszost) hoztak a járőrök az épületbe. Az I. r. panaszost az előállító folyosóra vitték, a II. r. panaszost az aulában ültették le. Láthatóan mindkét személy erősen ittas állapotban volt. A II. r. panaszos hangosan kiabált, szitkozódott a járőrökkel, akik többször próbálták nyugodt hangnemben csendre bírni, sikertelenül. A II. r. panaszos továbbra is hangosan kiabált velük, egy idő után az ő is megkérte, hogy próbáljon meg viselkedni, ne hangoskodjon, de a válasza az volt, hogy „maga is csak egy Fidesz bérenc”. A panaszosok épületben tartózkodása ideje alatt ismerőseik érkeztek, hogy beadják a II. r. panaszos táskáját, amit szórakozóhelyen felejtett. A táskát az őr átadta a II. r. panaszosnak.

Az előállító folyosóról az I. r. panaszos kiabálása hallatszódt ki. Amikor őt is kiültették az aulába és meghallgatására várt, továbbra sem tudtak a panaszosok viselkedni. Az I. r. panaszost meghallgatták, majd mindketten távoztak az épületből.

8) A G*i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr- és Őrszolgálati Alosztály vezetője parancsnoki kivizsgálást tartott. Jelentése az Állásfoglalás II. rész 2)-7) pontjaiban ismertetett dokumentumokban foglaltakhoz képest azt a többlet adatot tartalmazza, miszerint a panaszügy kapcsán felkutatták az utcán történt rendőri intézkedés szem- és fültanúját. A tanú elmondta, hogy benne megbotránkozást keltett, hogy az intézkedés alá vont személyek „milyen közönséges, alpári, trágár hangnemben beszéltek az intézkedő rendőrökkel, valamint hogy ellenálltak a rendőri intézkedésnek”.

Az alosztályvezető megállapítása szerint a rendőrök jogszerűen, szakszerűen látták el feladataikat. Határozottan kijelentették mindannyian, hogy egyik panaszost sem bántalmazták az intézkedés során.

9) A Testület a G*i Rendőrkapitányság r. alezredes vezetőjének tájékoztató leveléből – az Állásfoglalás II. rész 2)-8) pontjaiban ismertetett dokumentumokban foglaltakhoz képest – az alábbi adatokat emeli ki.

a) A G*i Rendőrkapitányság vezetője úgy nyilatkozott, hogy a panaszosok az okmányaikat a felszólítás ellenére nem adták át.

b) A panaszosokkal szembeni kényszerítő eszköz alkalmazása tekintetében a tájékoztató levél megismétli az elsődleges jelentésben, illetve a rendőrök utólagos jelentéseiben írtakat.

A r. alezredes hivatkozott az Rtv 19.§-ának (2) bekezdésére, illetve az Rtv 48.§-ának d) pontjára.

Az Rtv. 15.§-a szerinti arányosság elvének szem előtt tartása tekintetében a kapitányságvezető utalt arra, hogy a panaszosok már az intézkedés megkezdésekor szemmel láthatóan erősen ittas állapotban voltak, több alkalommal szidalmazták az intézkedő rendőröket, agresszív, támadó viselkedést tanúsítottak, folyamatosan nem tettek eleget a többszöri rendőri felszólításnak, a jogszerű intézkedésnek ellenszegültek, megpróbálták magukat az intézkedés alól kivonni.

Az intézkedés során – többszöri felszólítást követően – először testi kényszert, majd az ellenszegülés megtörésére, illetve a támadás megakadályozására bilincset alkalmaztak. A panaszosok állapota, ellenszegülő magatartása, támadó fellépése miatt a kényszerítő eszköz (bilincs) alkalmazása jogszerű, indokolt és arányos volt.

c) A panaszosok előállításának indoka az I. r. panaszos vonatkozásában az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) és c) pontja volt, míg a II. r. panaszos vonatkozásában az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a) pontja és az f) pontjának I. fordulata volt.

Az előállítás időtartama alatt foganatosított cselekmények az I. r. panaszos vonatkozásában az alábbiak voltak. 1 óra 40 perckor érkeztek az intézkedő rendőrök vele a rendőrségi objektumba. Ott vizeletmintát vettek tőle, illetve vele szemben Instant-View drogtesztet alkalmaztak. Annak pozitív eredménye miatt okmánybevonón keresztül a vezetői engedély bevonása iránt történt intézkedés, majd pedig a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés alkalmazásához kapcsolódó ügyintézés, a nyomtatványok kitöltése és azon tartalmának ismertetése következett. Ezt követően az I. r. panaszost a G*i orvosi ügyeletre szállították, háromszoros vérvétel és látélet felvétele céljából.

d) A rendőri bántalmazás az intézkedő rendőrök nyilatkozatai szerint nem történt meg sem a helyszínen, sem a rendőrség épületében. A panaszosok agresszív magatartása, ellenszegülése, támadása ellenére az intézkedés hangneme mindvégig nyugodt, higgadt volt. Továbbá az I. r. panaszos hámsérüléseit észlelve őt az orvosi ügyeletre szállították. A II. r. panaszos vonatkozásában is így jártak el a rendőrök, és megállapították, hogy a bilincs felületi hámsérüléseket okozott.

Hivatali bűncselekmény miatt nem indítottak eljárást az intézkedő rendőrökkel szemben.

e) A G*i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint – a parancsnoki kivizsgálás adatai, a rendőri jelentések tartalma alapján – az intézkedésben résztvevő rendőrök eljárásuk során mindvégig jog- és szakszerűen jártak el, szakmai mulasztást nem követtek el, a rendőri intézkedés indokolt és szükséges volt. „Az intézkedést fogantató kollégák rátermettsége, rendőri hivatás iránti tisztelete, alázata nem kérdőjelezhető meg.”

10) A Budapesti Rendőr-főkapitányság * Kerületi Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság 2018. június 4-én kelt határozatában az I. r. panaszost 20.000 forint pénzbírással sújtotta a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 4. §-ának (3) bekezdésébe, illetve 58. §-ának (3) bekezdésébe ütköző és a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 224. §-ának (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértését.

A határozat indokolása szerint a szabálysértési hatóság a feljelentés, illetve a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy 2018. április 22-én 2 órakor az általa vezetett személygépkocsival közlekedési baleset részese volt, majd a helyszínről adatainak hátrahagyása nélkül távozott. Ezt követően rendőri intézkedés alá vonták, amelynek során a vezetői engedélyét a helyszínen nem tudta átadni, mivel azt nem tartotta magánál.

III.

A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy valamennyi panaszrész vizsgálatára kiterjed-e a hatásköre.

1) A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és büntelérítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A bántalmazás megtörténtének vizsgálata a bünyügyi hatóság feladata, amely a Btk. és büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) rendelkezései alapján végzi az eljárási cselekményeket. Amennyiben a panaszos hivatali bűncselekmény (bántalmazás hivatalos eljárásban, Btk. 301. §) miatt feljelentést kíván tenni, úgy azt a Be. rendelkezései szerint jogosult az elévülési időn belül megtenni. **A Testületnek az idézett jogszabályi előírások alapján nincs hatásköre bünyügyi kérdések megítélésére.**

2) A Testület hatáskörére vonatkozó rendelkezések alapján úgyszintén nincs lehetősége arra, hogy szabálysértési kérdéseket érdemben vizsgáljon. **A szabálysértési hatóság határozatának felülbírálata, a szabálysértési jogkövetkezmény megítélése is hatáskörén kívül esik.**

3) **A panaszbeadvány rendőrség általi károkozása tekintetében a Testület úgyszintén hatáskörének hiányára utal.** Kártérítés kérdésében a polgári bíróság dönt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény alapján.

IV.

A panaszosok sérelmezték azt, hogy a G*i Rendőrkapitányság helyszínen elsőként intézkedő rendőrei az intézkedés kezdetén nem tettek eleget azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, kényszerítő eszköz (testi kényszer és bilincs) sérülést okozó alkalmazásával előállították őket. Panaszolták, hogy az I. r. panaszos semmilyen dokumentumot nem kapott az előállításáról, illetve a rendőri hangnemet és bánásmódot.

A Testület a panaszbeadvány, valamint a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosoknak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez való jogát, a XX. cikkében foglalt testi egészséghez való jogát, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként arra mutatott rá, hogy a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett 2018. április 22-én.

A panaszbeadvány mindössze annyit tartalmaz, hogy a panaszosok gépkocsival közlekedtek éjszaka, amikor megállították őket a rendőrök, „rutin ellenőrzés” céljából.

A rendőrségi dokumentumokból azonban kiderül, hogy állampolgári bejelentés érkezett a rendőrségre arról, hogy egy szórakozóhelyről távozó férfi és nő – erősen ittas állapotban – gépkocsiba ültek, a férfi vezetett, és nekiütközött egy szabályosan várakozó gépjárműnek, majd elhajtott a helyszínről. A rendőrök járőrtevékenységük során észleltek a leírásnak

megfelelő gépkocsit, amit meg akartak állítani, de az I. r. panaszos csak többszöri felszólítást követően állt meg, így vonták intézkedés alá a panaszosokat.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. és 2. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, illetve szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmességni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 8.-9. §-a továbbá az alábbiak szerint rendelkezik. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és – szükség esetén – a helyszín biztosítása iránt. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

A telefonos segélykérésben elhangzottakra figyelemmel a Testület álláspontja szerint további jogszabályi rendelkezések hívhatók fel. A KRESZ 58. §-ának (3) bekezdése értelmében ha a közlekedési baleset nem okoz halált vagy személyi sérülést, azaz ha a rendőrhatóság értesítése nem kötelező, de valamelyik érdekelt a baleset miatt rendőri intézkedést kíván és a rendőrhatóságot (a legközelebbi rendőrt) haladéktalanul értesíti, a balesettel érintett járművek vezetőinek a rendőri intézkedést meg kell várniuk. A rendőrhatóság értesítése, illetve rendőri intézkedés hiányában a balesetben érintettek kötelesek személyazonosságukat egymás számára, kölcsönösen hitelt érdemlően igazolni és megnevezni azt a biztosítót, amellyel a járműre felelősségbiztosítási szerződést kötöttek. Ha a baleset folytán megrongálódott jármű vezetője nincs jelen, a károkozó köteles személyi adatait és biztosítója nevét erre alkalmas módon a helyszínen hátrahagyni és az esetet a felelősségbiztosítási jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően a biztosítónak bejelenteni. A KRESZ 4. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy járművet az vezethet, aki a) a jármű vezetésére jogszabályban meghatározott, érvényes engedéllyel rendelkezik, és a jármű vezetésétől eltiltva nincs; b) a jármű biztonságos vezetésére képes állapotban van, továbbá c) a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol. Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése továbbá előírja, hogy az érvényes járművezetői engedélyt a vezetőnek vezetés közben magánál kell tartania.

A Szabs. tv. 224. §-a szerint a továbbá a közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértését követi el az, aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

A Btk. 236. §-ának (1) bekezdése szerint járművezetés ittas állapotban vétségét követi el, aki ittas állapotban vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet. A Btk. 237. §-a szerint pedig járművezetés bódult állapotban vétségét követi el az, aki a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol kivételével vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bünyügyi vagy szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, az alapjogkorlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre Testület egyértelmű igennel felelt, hiszen az állampolgári bejelentésben előadottak felvethették a fent megjelölt jogellenes cselekmények (közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértése, illetve járművezetés ittas vagy bódult állapotban büncselekményének) – intézkedéshez szükséges, minimális szintű – gyanúját, illetve az azonnali rendőri intézkedés szükségességét.

A Testület megítélése szerint a jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó telefonos segélykérés bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend és közbiztonság védelme érdekében – az Rtv. idézett 13. §-a alapján – intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A panaszosok sérelmezték azt, hogy az intézkedő rendőrök fellépése sem volt az előírásoknak megfelelő: nem mutatkoztak be az I. r. panaszosnak, hanem – az iratok elkérését követően – kérdéseket tettek fel neki.

A Testület a panasz ezen részével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 20. §-ára: a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat tovább részletezi. Az 5. § szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése

előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentebb meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület ez utóbbi rendelkezésekkel összefüggésben rámutat arra, hogy az Rtv. 20. §-ában rögzített követelmények azért bírnak különös jelentőséggel az intézkedés alá vont személy jogérvényesítési képessége szempontjából, mert csak abban az esetben gyakorolható érdemben a panasztételi jog, ha az intézkedéssel érintett személy az intézkedés okára, alapjára és az intézkedést fogantató személy kilétére nézve birtokában van a valós és releváns információknak. Ugyanis ezek hiányában nincs azzal tisztában, hogy ki ellen kell benyújtani a panaszt, nem tudja megfelelően megítélni a vele szemben fogantató intézkedés jogszerűségét és nem tud adott esetben hatékonyan érvelni az intézkedés jogszerűsége ellen sem. Ezeket a szabályokat, amelyek lehetővé teszik az intézkedő rendőr azonosítását, illetve a panaszjog gyakorlását, a Testület gyakorlatában garanciális jelentőségűnek tartja – elsősorban a közhatalom gyakorlásának megfelelő kontrolljára és az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított panaszjogra tekintettel.

Az elsődleges jelentés a panasz ezen részével összefüggésben azt tartalmazza, hogy a r. őrmester a napszagnak, és nemnek megfelelően köszönt. Az elsődlegesen intézkedő rendőrök jelentése azt tartalmazza, hogy a napszagnak, és nemnek megfelelő köszönés mellett az intézkedést vezető r. őrmester közölte – az intézkedés ténye és célja mellett – nevét, rendfokozatát, szolgálati helyét.

A Testület a rendelkezésre álló, egymásnak ellentmondó bizonyítékok tekintetében nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért a hivatkozott rendőri kötelezettség teljesítésének elmulasztása, mindezek által a panaszosok tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme ebben a panaszrészben nem volt megállapítható.

3) A panaszosok előállítása tekintetében a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

a) Az I. r. panaszos előállításának indokaként valamennyi rendőrségi dokumentum azt tartalmazza, hogy az az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) és c) pontjai alapján történt. Az Rtv. megjelölt rendelkezései szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, illetve akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

A Testület ehelyütt utal gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra hivatkozik, a Testület – az adott cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. A Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy az I. r. panaszos elkövetette-e a

bűncselekményt vagy sem, hanem abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésére álló adatok alapján a rendőrök gondolhatták-e azt, hogy vele szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének – a megalapozott gyanú szintjénél alacsonyabb fokú – gyanúja. (Itt megjegyzi azt a Testület, hogy amennyiben erre a kérdésre igenlő a válasz, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapítja meg, hogy az I. r. panaszos nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható. Ezért a bűncselekmény gyanújának, mint előállítási oknak a fennállása nem is vonja maga után minden esetben kötelező jelleggel azt, hogy azt a személyt, akit ezen előállítási ok alapján vannak intézkedés alá, meg is gyanúsítsák valamilyen bűncselekmény elkövetésével.)

A Testület rendelkezésére bocsátott iratok alapján arra a következtetésre jutott, hogy jelen esetben a szórakozóhely alkalmazottjának telefonos bejelentésében szereplő adatok, majd pedig a rendőrök intézkedés során szerzett személyes tapasztalatai (az I. r. panaszos agresszív, támadó jellegű viselkedése, és ellenállása) alapján felmerült a Btk. 236. §-ának (1) bekezdése, illetve 237. §-ának (1) bekezdése szerinti bűncselekmények intézkedéshez szükséges mértékű gyanúja.

Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés c) pontja szerinti előállítási ok jogszerűsége tekintetében a Testület utal arra, hogy az I. r. panaszos cselekményének tényállásszerűségének megítéléséhez mindenképpen szükséges volt további vizsgálat elvégzése, annál is inkább, mivel a légalkohol-mérő készüléket nem tudta megfűjni.

Tekintettel arra, hogy az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdése szerinti okok nem kötelező jelleggel írják elő az előállítás foganatosítását, a Testületnek mindenképpen vizsgálnia kellett, hogy az megfelelt-e az arányosság követelményének. Az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával, míg a (2) bekezdés szerint több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékokat úgy mérlegelte, hogy a rendőrség az arányosság elvének szem előtt tartásával, jogszerűen foganatosította az I. r. panaszos előállítását. A rendőrök úgy tudták legeredményesebben a tényállást tisztázni, hogy a rendőrségre beszállították; a rendőrség a fennálló gyanút megerősíteni (vagy ellenkezőleg: megdönteni) így tudta.

A Testület megítélése szerint mindenképpen fennálltak az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) és c) pontja szerinti előállításhoz szükséges feltételek, ezért az I. r. panaszos előállítása jogszerű, indokolt, továbbá az elérni kívánt céllal arányosnak tekinthető, amellyel a személyi szabadsághoz való jogát jogszerűen korlátozta a rendőrség.

b) A II. r. panaszos vonatkozásában az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az előállítás jogalapja az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a) pontja, illetve f) pontjának I. fordulata volt. Ez a dokumentum ugyanakkor nem tartalmaz arra vonatkozóan adatot, hogy a II. r. panaszos felszólítás ellenére nem igazolta magát. (A G*ⁱ Rendőrkapitányság vezetője tájékoztató levelében feltehetően csupán megismételte az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben rögzítetteket.) Az elsődleges dokumentumok közül a „Nyomtatvány az előállító

helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzésével és ellátásával kapcsolatos adatokról” elnevezésű dokumentumban az előállítás okaként kizárólag az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontját tüntették fel. Az intézkedést vezető r. őrmester kiegészítő jelentésében úgy fogalmazott, hogy amikor személyi okmányok átadására szólította fel a panaszosokat, aminek eleget tettek.

Tekintettel arra, hogy egyik rendőrségi dokumentum sem tartalmaz adatot arra nézve, hogy nem adta át a II. r. panaszos a személyazonosító igazolványát, a Testület az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés a) pontja szerinti előállítási okot nem vizsgálta.

A Testület felhívja ugyanakkor a figyelmet arra, hogy a megfelelő dokumentáció a rendőrség számára is fontos a későbbi bizonyítás szempontjából. Az előállítási ok elsődleges dokumentumban történő téves megjelölése tekintetében – tekintettel arra, hogy azokból nem kapott példányt – a II. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga nem sérült.

A Testület vizsgálta ugyanakkor az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pont I. fordulata szerinti előállítási ok jogszerűségét és indokoltságát a konkrét esetben. A hivatkozott törvényhely szerint A hivatkozott törvényhely szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata vonatkozásában a Testület az alábbi tesztet alkalmazza gyakorlata során. Ezen, mérlegelés szerinti előállítási ok esetében három feltétel együttes megvalósulása szükséges: egy jogszerűtlen magatartás, ami felveti szabálysértés elkövetésének gyanúját; meghatározott személyhez (vagy személyek csoportjához) célzott rendőri felszólítás, amely a jogszerűtlen magatartás abbahagyására irányul; és végül az, hogy a rendőri felszólítás ellenére a személy (személyek csoportja) ezen jogsértő magatartás elkövetését mégis folytatja. Bármelyik feltétel hiánya az előállítás jogszerűtlenségének megállapítását vonja maga után.

A Testület a megjelölt előállítási okra figyelemmel tehát először azt vizsgálta, hogy a konkrét helyzetben felmerülhetett-e valamely szabálysértés elkövetésének olyan szintű gyanúja, amely folytatása esetén elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés a II. r. panaszos vonatkozásában azt tartalmazza, hogy amikor kiszállították a rendőrök a gépkocsiból, megpróbálta az intézkedést akadályozni. A szabálysértés folytatásának abbahagyására irányuló rendőri felszólításnak nem tett eleget. Az I. r. panaszos előállításának végrehajtásáról szóló jelentésben továbbá az szerepel, hogy a II. r. panaszos az I. r. panaszos védelmére akart kelni. A rendőrök utóbbi jelentésében szerepel, hogy a II. r. panaszos az egyik rendőr hátára akart ugrani, a másikat pedig meg akarta rúgni.

A Szabs. tv. 216. §-ának (1) bekezdése szerint a helyszín biztosításával kapcsolatos szabálysértést valósítja meg az, aki a) közveszély, b) baleset, c) bűncselekmény, d) szabálysértés, vagy e) közigazgatási hatósági eljárás hatálya alá tartozó szabályszegés helyszínén a rendőr vagy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagjának helyszín biztosítására vonatkozó jogszerű intézkedésének, illetve a helyszín elhagyására vagy az ott tartózkodásra vonatkozó jogszerű utasításának nem tesz eleget.

Az Rtv. 19. §-a továbbá kimondja, hogy a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az Rtv.-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

A Testület a II. r. panaszos tekintetében mindhárom feltétel megvalósulását igazoltnak látta: a rendőrök több ízben felszólították a jogszerűtlen magtartás abbahagyására, aminek azonban nem tett eleget, és passzívan, majd pedig aktívan ellenállt annak.

Ezen mérlegelés szerinti előállítási okkal kapcsolatban is vizsgálnia kellett a Testületnek, hogy az megfelelt-e az arányosság követelményének. A rendelkezésre álló bizonyítékokat úgy mérlegelte, hogy a rendőrség az arányosság elvének szem előtt tartásával, jogszerűen fogatosította a II. r. panaszos előállítását. **A Testület megítélése szerint a II. r. panaszos előállítása az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pont I. fordulata alapján jogszerű, indokolt és az elérni kívánt céllal arányosnak tekinthető, amellyel a személyi szabadsághoz való jogát jogszerűen korlátozta a rendőrség.**

4) A panaszosok előállításának időtartama, illetve az arról szóló igazolás egy példánya I. r. panaszosnak történő átadása tekintetében a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

a) Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) és (4) bekezdése rendelkezik az előállítás időtartamáról. Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. említett rendelkezése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként határozza meg a 8 órás időtartamot, amit indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órával hosszabbítani lehet. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. fentebb már hivatkozott, 15. §-ának (1) bekezdésében meghatározott arányossági követelmény is (A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával).

A Testület kifejezetten kérte, hogy a rendőrség tételesen jelölje meg, hogy a panaszosok előállításának időtartama alatt milyen, az személyüket is érintő eljárási cselekmények történtek. A Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumaiból az alábbiak rekonstruálhatóak.

Az I. r. panaszos előállítása az annak időtartamáról szóló igazolás szerint 2018. április 22-én 1 órától 4 óra 30 percig tartott, míg a II. r. panaszos előállítása 1 órától 4 óra 14 percig tartott. Ezen belül az alábbi, a panaszosok személyét is érintő eljárási cselekmények történtek: 1 órakor állították meg a panaszosokat, 1 óra 10 perctől folytatták le a baleseti szemlét, 1 óra 20 perckor szállították be a II. r. panaszost a G*i Rendőrkapitányságra, 1 óra 40 perckor pedig az I. r. panaszost. 1 óra 40 perctől 4 óra 30 percig az előállításhoz szükséges papírmunkát végezték, illetve az I. r. panaszost átszállították mintavételre, az orvosi ügyeletre. Az orvosi dokumentum szerint 3 óra 35 perckor kérte a rendőrség a vizsgálatokat az I. r. panaszos vonatkozásában. Ott háromszori mintavétel történt (3 óra 45 perckor, 3 óra 55 perckor és 4 óra 5 perckor). A II. r. panaszos orvosi vizsgálata 4 óra 14 perckor kezdődött az ambuláns lap tanúsága szerint.

A Testület álláspontja szerint – figyelemmel a panaszosoknak a rendőrség épületében tanúsított magatartására, illetve állapotukra is – az előállítás időtartama (3 óra 30 perc, illetve 3 óra 14 perc) egyik panaszos vonatkozásában sem volt indokolatlanul hosszú. **A Testület álláspontja szerint az I. és a II. r. panaszos előállításának időtartama megfelel az arányosság követelményének, így a G*i Rendőrkapitányság a személyi szabadsághoz való alapvető jogukat jogszerűen korlátozta.**

b) Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése értelmében az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Az I. r. panaszos – állítása szerint – nem kapott semmiféle dokumentumot az előállításával összefüggésben.

Az I. r. panaszos az előállításának időtartamáról szóló igazoláson aláírásával tanúsította, hogy a dokumentum egy példányát átvette. A Testület az elsődleges dokumentumok között ugyanakkor az az I. r. panaszos vonatkozásában két igazolást (annak másolatát) talált, amelyekről megállapította, hogy nem azonosak: a fogvatartásért felelős személy aláírása nem egyezik meg, a hivatalos pecsét nem azonos helyen van, illetve az I. r. panaszos nem azonos formában írta azokat alá. A Testület az észlelése alapján ugyanakkor nem tudott arról kétséget kizáróan meggyőződni, hogy az I. r. panaszos valóban kapott-e egy példányt az igazolásból vagy nem.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a fentebb említett panaszrész tekintetében nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért az I. r. panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának sérelme nem volt megállapítható.

5) A testi kényszer alkalmazása tekintetében a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

a) A Testület elfogadta a rendőrség azon álláspontját, miszerint az I. r. panaszos nem volt hajlandó eleget tenni a rendőri felszólításoknak, illetve – amikor a II. r. panaszos a védelmére kelt a rendőrökkel szemben – támadólag lépett fel a rendőrökkel szemben.

A panasz ezen része tekintetében a Testület ismételten hivatkozik egyrészt az Rtv. 19. §-ának (1) bekezdésében foglalt azon állampolgári követelményre, miszerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának

engedelmeskedni. Másrészt a testi kényszert szabályozó rendelkezésre: a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat (Rtv. 47. §).

A Szolgálati Szabályzat 40. §-ának (1) bekezdése szerint a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfelfejtással alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján úgy ítélte meg, hogy a testi kényszer alkalmazása jogszerű, indokolt és arányos volt, ami által az I. r. panaszos emberi méltósághoz, illetve az abból levezetett testi integritáshoz való joga nem szenvedett sérelmet.

b) A Testület a II. r. panaszos tekintetében a panaszbeadványban foglaltakhoz képest a rendőrség azon álláspontját tartotta életszerűbbnek, miszerint nem volt hajlandó eleget tenni a rendőri felszólításoknak, illetve az egyik rendőr hátára akart ugrani, és az őt vállainál fogva visszahúzó rendőrt meg akarta rúgni.

A Testület megítélése szerint azzal, hogy a II. r. panaszos is ellenszegült a rendőri intézkedésnek, illetve támadólag lépett fel, a testi kényszer alkalmazása jogszerű, indokolt és arányos volt, ami által nem sérült az emberi méltósághoz, illetve az abból levezetett testi integritáshoz való joga.

6) A Testület vizsgálta a panaszosokkal szemben alkalmazott bilincselés jogszerűségét.

a) Az Rtv. 48. §-a tartalmazza a bilincs alkalmazásának lehetséges indokait. Eszerint: a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására vagy ellenszegülésének megtörésére.

A bilincselés szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. §-a részletezi, annak (1) bekezdése példálózó jelleggel felsorolja a bilincs alkalmazásának esetköreit: a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja, c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget, f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.

Ugyanezen jogszabályhely (6) bekezdése szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha aa) a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (7) bekezdése szerint továbbá a rendőr az intézkedés alá vont személyt

fekvő helyzetben [...] megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartása vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A Testület ehelyütt is hivatkozik az arányosság követelményére. Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Valamennyi rendőrségi dokumentum szerint az Rtv. 48. §-ának d) pontja alapján történt az I. r. panaszos bilincselése, illetve annak módja a Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (4) bekezdés b) pontja szerint, a kezek hátra bilincselésével történt. A kényszerítő eszköz alkalmazásának ténybeli indoka valamennyi rendőrségi dokumentum szerint az volt az I. r. panaszos vonatkozásában, hogy a rendőri intézkedésnek, illetve a többszöri felszólításnak nem tett eleget, majd a II. r. panaszos védelmére kelt, illetve a rendőrökkel szemben támadóan lépett fel. Az I. r. panaszos továbbá erősen ittas állapotban volt.

A Testület úgy ítélte meg, hogy az I. r. panaszos támadó jellegű, agresszív magatartása, ellenállása – ami a testi kényszer alkalmazásával nem volt megtörhető – kellő ténybeli indokot szolgáltatott a bilincseléshez. A Testület megállapítása szerint az Rtv. 48. §-ának d) pontja alapján jogszerűen történt a kényszerítő eszköz alkalmazása, amelynek során a rendőrség figyelemmel volt az arányosság követelményére is. A rendőrség a célt (az I. r. panaszos előállítását és bekísérését) a kényszerítő eszköz alkalmazásával sikeresen és biztonságosan tudta foganatosítani. A rendőrség épületében az ellenállása már megtört, a további alkalmazás szükségtelenné vált.

A bilincselés időtartama tekintetében a Testület megállapítja, hogy annak dokumentációja ellentmondásos. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint 1 óra 10 perctől 1 óra 40 percig tartott. Az I. r. panaszossal 1 óra 40 perckor értek be a rendőrségi objektumba, Az I.*i Rendőrőrs rendőre jelentésében előadta azt, hogy az I. r. panaszos ott is folytatta a fenyegetőzést, szidalmazást. Mivel magatartása agresszív, támadó jellegű volt, egyáltalán nem volt együttműködő, a bilincset nem vették le róla, mert támadásától lehetett tartani. 15-20 perc elteltével megnyugodott, majd a mellékhelyiségbe ment. Ezt követően együttműködővé vált, ezért a bilincset nem helyezték vissza. A dokumentumok egybevetésével a Testület megállapítja, hogy a bilincselés időtartamára vonatkozóan a dokumentáció nem pontos. Tekintettel azonban arra, hogy az I. r. panaszos ezen rendőrségi iratokból nem kapott másolatot, a tisztességes eljáráshoz való joga nem szenvedett sérelmet.

A Testület megállapítása szerint az I. r. panaszossal szembeni kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, indokolt volt, ezért az emberi méltósághoz, illetve az abból levezetett testi integritáshoz való joga nem szenvedett sérelmet.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja, míg a (2) bekezdés szerint a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére - amint ez lehetséges - segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik

arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az I. r. panaszos ugyan nem számolt be a panaszbeadványban, de a rendőrségi iratokból kitűnik, hogy őt (a mintavétel mellett) orvosi vizsgálatra egészségügyi intézménybe szállították. A rendőri intézkedés időpontjában végzett vizsgálat szerint az I. r. panaszos fején voltak kisebb véraláfutások, horzsolások, illetve mindkét csuklón talált az orvos kisebb sérüléseket. Az I. r. panaszos által a Testülethez továbbított, a rendőri intézkedést követő napon készült egészségügyi dokumentum megismétli az ugyanazon testrészeken keletkezett hámszorolások, zúzódásos sérüléseket azzal, hogy a térd és a könyök részen is zúzódásos sérülések láthatók. Továbbá az I. r. panaszos fejfájásra és szédülésre panaszkodott, és az orvos nyaki rögzítő viselését javasolta 2-3 hétre.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján – figyelemmel az I. r. panaszos állapotára, ellenállására, továbbá a bilincselés (földön fekvő helyzetben) módjára – nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a bilincselés okozott-e a szokáshoz képest súlyosabb sérüléseket, ezért a testi épséghez való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A Testület ugyanakkor – az Állásfoglalás III. rész 1) pontjával összefüggésben – utal arra, hogy a bántalmazás miatt az I. r. panaszos feljelentést tehet (a büntetőeljárás keretében van lehetőség bizonyítási indítvány előterjesztésére, így szakértői vizsgálat kérésére).

b) A II. r. panaszossal szemben az Rtv. 48. §-ának b) és d) pontja alapján történt a bilincs alkalmazása, annak módja pedig szintén – a Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (4) bekezdés b) pontja szerint – a kezek hátra bilincselésével történt. A kényszerítő eszköz alkalmazásának ténybeli indoka az elsődleges rendőrségi dokumentum szerint az volt a II. r. panaszos vonatkozásában, hogy a rendőri intézkedést megpróbálta megakadályozni, illetve a rendőrök szabálysértés abbahagyására irányuló felszólításának nem tett eleget. A rendőrök jelentése továbbá azt tartalmazza, hogy két rendőrrel szemben is agresszív volt (egyikük hátára ugrott, másikuk felé rúgni próbált).

A Testület úgy ítélte meg, hogy a II. r. panaszos támadó jellegű, agresszív magatartása, ellenállása – ami a testi kényszer alkalmazásával nem volt megtörhető –, illetve állapota kellő ténybeli indokot szolgáltatott a bilincseléshez: a támadás a rendőrségi iratok szerint az egyik rendőr vonatkozásában be is következett (nem csupán annak veszélye állt fenn), illetve aktív ellenállást tanúsított.

A Testület megállapítása szerint az Rtv. 48. §-ának b) és d) pontja alapján jogszerűen történt a kényszerítő eszköz alkalmazása. A rendőrség a célt (a II. r. panaszos előállítását és bekísérését) a kényszerítő eszköz alkalmazásával sikeresen és biztonságosan tudta foganatosítani. A rendőrség épületében az ellenállása már megtört, a további alkalmazás szükségtelenné vált.

A bilincselés időtartama tekintetében ugyanakkor a Testület nem tudott abban a kérdésben megállapítani, hogy az mennyiben tekinthető arányosnak. A rendőrségi iratok szerint az 2 órán keresztül tartott: 1 óra és 3 óra között. Az I.*i Rendőrőrs rendőre jelentésében előadta azt, hogy a II. r. panaszos – akit a rendőrségi épület aulájában őrzött – addig volt megbilincsel

helyzetben, amíg magatartása együttműködővé vált („ahogy láthatóan ürült szervezetéből a jelentős mennyiségű alkohol, együttműködő magatartást tanúsított”). A mosdóba való kísérését követően már nem került vissza a bilincs a kezére.

A Testület megállapítása szerint a II. r. panaszossal szembeni bilincs-alkalmazás jogszerű, indokolt volt, ezért az emberi méltósághoz, illetve az abból levezetett testi integritáshoz való joga nem szenvedett sérelmet. A kényszerítő eszköz időtartamára vonatkozó arányossága tekintetében ugyanakkor alapjogi sérelem nem volt megállapítható.

A Testület ugyanakkor felhívja a rendőrség figyelmét arra, hogy a jövőben nagyobb figyelmet fordítson a dokumentációra. A fentebb említett, az I. r. panaszosra vonatkozó bilincsalkalmazás időtartama mellett ugyanis más ellentmondást is felfedezett a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján. nevezetesen azt, hogy az elsődleges dokumentumokban (mindkét panaszos vonatkozásában az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés 1. oldalán) az szerepel, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztetés történt. Ezzel szemben a helyszíni intézkedést vezető r. őrmester kiegészítő jelentésében úgy nyilatkozott, hogy „a kényszerítő eszközök alkalmazásakor az arra szóló felszólítás elmaradt, tekintettel arra, hogy az azzal járó késelem az intézkedés eredményességét, biztonságos lefolytatását, illetve a rendőrök testi épségét veszélyeztette volna”. A panaszosok ezen dokumentumokat nem kapták kézhez, illetve a beadványban ezt kifejezetten nem panaszolták, ezért a Testület a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét nem mondta ki, de rámutat arra, hogy a rendőrség szempontjából is fontos a rendőri intézkedés megfelelő rögzítése.

7) A panaszbeadvány azt tartalmazza, hogy a helyszínen a rendőr azt kérdezte a budapesti lakos I. r. panaszostól, „mit keres városukban”, illetve azt mondta neki az egyik rendőr, hogy „majd én megmutatom neked, te pesti köcsög”.

A panasz ezen része tekintetében a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára: a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont

utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kifüzetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A rendőrségi dokumentumok egybevágóan abban a tekintetben, hogy az I. r. panaszos agresszív magatartást tanúsított, szidalmazta a II. r. panaszost és a rendőröket is. A rendőröket a rendőrség épületében is szidta, míg a rendőrök hangneme mindvégig nyugodt, higgadt volt.

A Testület – az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján – nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a hangnem kérdésében, ezért az I. r. panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

V.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján jelen ügyben azt a megállapítást tette, hogy a rendőröknek az állampolgári (jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó) bejelentés alapján – a közrend védelme érdekében – intézkedési kötelezettségük keletkezett, ami által nem sérült a panaszosok tisztességes eljáráshoz való joga. Megállapítása szerint továbbá az előállítást mindkét panaszos tekintetében jogszerűen, indokoltan és az arányosság követelményének megfelelően foganatosították, ami által személyi szabadsághoz való jogukat jogszerűen korlátozta a rendőrség. A kényszerítő eszközök – testi kényszer, bilincs – alkalmazása úgyszintén mindkét panaszos vonatkozásában jogszerű és indokolt volt, ami által nem sérült az emberi méltósághoz való joguk. Az I. r. panaszos vonatkozásában a kényszerítő eszköz által okozott sérülések tekintetében, míg a II. r. panaszos vonatkozásában a bilincselés időtartamának arányossága kérdésében nem tudott a bizonyítékok alapján megnyugtatóan állást foglalni, ezért az I. r. panaszos testi épséghez való jogának, míg a II. r. panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme a jelölt kérdésekben nem volt megállapítható. Az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján továbbá a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a panasz rendőri fellépés módjára (azonosítási kötelezettség teljesítésére) vonatkozó része, valamint az I. r. panaszossal szemben tanúsított hangnem tekintetében, ezért a panaszosok tisztességes eljáráshoz, illetve az I. r. panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A panaszosoknak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel a Testület – az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2019. január 24.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET